

5 anys en imatges (2016-2020)

93 accions a la comarca

Entre 2016-2020 es van realitzar un total de 93 accions arreu de la comarca del Priorat, el que va suposar un 85% d'execució del Pla d'accions previst al 2016 i un total de 9.791.139,93 € invertits a la comarca.

Estudi de freqüentació

Des de 2019 es fa seguiment de la freqüentació a tota l'àrea del Parc Natural de Montsant, s'està estudiant la capacitat de càrrega de Margalef i s'ha iniciat l'estudi de tot l'entorn de Siurana.

Punts d'Informació

44 establiments (allotjaments, restaurants, cellers...) s'han acreditat com a Punt d'Informació del PN Montsant i EIN Serra de Llaberia després de participar en accions formatives de millora de l'experiència turística.

Comissió del Paisatge

El 2017 es crea la Comissió de la Sostenibilitat i el Paisatge, de la qual en formen part la Taula i el Fòrum de la CETS, òrgans que vetllen per un turisme en base a la sostenibilitat i conservació del paisatge.

Gestor estadístic comú

L'Oficina de Turisme del Priorat, els punts d'informació del Parc Natural i altres equipaments utilitzen el mateix gestor estadístic, fet que millora el coneixement del perfil de visitant de la comarca del Priorat.

Impuls al sector primari

La dinamització del sector primari s'ha traduït en la creació del Banc de Terres, el foment de la biodiversitat cultivada (recuperació de varietats d'horta tradicional) i la producció i consum de producte local.

Bones pràctiques

S'ha elaborat un protocol de bones pràctiques per al foment de l'activitat cicloturística i esdeveniments esportius ciclistes al Priorat que compta amb el consens de totes les parts implicades.

Protecció del cel nocturn

La comarca treballa per reduir la contaminació lumínica tant en els pobles de l'entorn del Parc Natural de Montsant com en els municipis de tot el Priorat. Tota la comarca vol ser zona de protecció lumínica.

Xarxa de camins

El manteniment de la xarxa de camins del Priorat així com la millora d'infraestructures dels dos espais naturals protegits (Montsant i Llaberia) han estat accions prioritàries per a la pràctica d'un turisme sostenible.

BUTLLETÍ CETS

Publicació de la Carta Europea del Turisme Sostenible del Priorat

Agost de 2021

CETS renovada i repensada

Nova Estratègia i Pla d'accions de la Carta Europea del Turisme Sostenible del Priorat

La renovació d'aquesta acreditació demostra el compromís de la comarca amb el turisme sostenible

L'any 2016, la comarca del Priorat va ser acreditada amb la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS), un fet vinculat a l'execució d'un pla de més de 100 accions, impulsades per agents de l'àmbit turístic, tant públics com privats.

Després de cinc anys, el passat mes de març, es va presentar la nova Estratègia i el Pla d'accions per al període 2021-2025, que s'ha elevat a Europarc, de qui en depèn la renovació. La nova Estratègia i Pla van ser aprovats per part dels dos òrgans màxims que vetllen pel desenvolupament del turisme a la comarca sota els criteris de sostenibilitat i de respecte amb el paisatge i la població local. Són, d'una banda, la Taula de Turisme Sostenible i, d'una altra, el Fòrum de Turisme Sostenible del Priorat.

El següent pas ja va ser fer efectiu el lliurament del dossier final a Europarc, que ara ha de fer la pertinent avaluació (a final de setembre). La renovació d'aquesta acreditació és important perquè demostra el compromís de la comarca amb el desenvolupament del turisme sostenible. La CETS esdevé el referent en la gestió turística amb l'objectiu de fomentar les activitats que posin en valor el patrimoni natural, cultural i social de la comarca, tot contribuint al desenvolupament econòmic i corregint-ne els impactes negatius.

Una Carta singular

L'acreditació CETS sempre està vinculada a un Espai Natural Protegit. En el cas del Priorat, però, la CETS té un punt singular, ja que no se circumscriu només al Parc Natural de Montsant, sent l'única (amb l'excepció de la Garrotxa) que abasta íntegrament una comarca. Un fet que s'ha d'entendre davant el creixent interès turístic per les zones d'interior i la necessitat de regular l'activitat turística sota els criteris de sostenibilitat. Es tracta de fer que el turisme contribueixi

Ratificació de la memòria per part del Fòrum de Turisme Sostenible celebrat a la Morera de Montsant el passat 16 de març.

Saps què és la CETS?

La Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) és una iniciativa de la Federació Europarc que té com a objectiu la promoció del desenvolupament del turisme en clau de sostenibilitat arreu d'Europa. Sempre vinculada a Espais Naturals Protegits, la CETS és un camí i un compromís del tot voluntari, orientat tant a les institucions com a les empreses per definir les seves estratègies.

al desenvolupament de la comarca i dels habitants, alhora que es converteix en una oportunitat per a no distorsionar els valors del lloc, que són l'element clau d'atracció.

Per això és tan important que la renovació, que lidera el Parc Natural de Montsant, es faci sota el paraigua de la Comissió del Paisatge i la Sostenibilitat del Consell Comarcal del Priorat, i tingui en l'Oficina del Paisatge el suport operatiu necessari per al seguiment de les accions del Pla de renovació.

El nou pla inclou 70 accions i la inversió s'apropa als 7,5 milions, un 15% més que la proposta inicial del període 2016-2020 que va acabar amb una inversió final acreditada al voltant dels 9,4 milions. Hi han presentat accions 26 agents diferents, com ara el Parc Natural de Montsant, el Consell Comarcal, ajuntaments, associacions, empreses el Consorci de la Serra de Llaberia, l'Agència Catalana del Patrimoni, Priorat Enoturisme, Priorat, la Diputació de Tarragona, la DOQ Priorat i la DO Montsant.

Les accions previstes són ben diverses. Entre d'altres, n'hi ha de millora de l'experiència senderista, d'educació ambiental, de lluita contra la contaminació lumínica i acústica i, fins i tot, d'altres que persegueixen la millora de l'accessibilitat al medi de les persones amb diversitat funcional. Tot plegat té com a principal objectiu la millora de la qualitat de vida dels habitants del Priorat, contribuint a la lluita contra el despoblament i la diversificació i sostenibilitat en el temps de l'economia local.

Pots descarregar-te aquest butlletí a les pàgines web del Consell Comarcal del Priorat (www.priorat.cat) o del Parc Natural de Montsant (parcsnaturals.gencat.cat/montsant)

Editen: Parc Natural de Montsant i Consell Comarcal del Priorat

Fotografies: Arxiu PNMON, Ag. Catalana del Patrimoni i Consell Comarcal del Priorat

Impressió a Gràfiques Octavi / D.L. B.28008-2013

Els quatre eixos de la nova estratègia

El pla posa l'accent en la millora de la comunicació, gestió, producte i posicionament

La CETS posa l'accent en la promoció de les activitats que tenen major impacte social i menor impacte ambiental

L'estratègia per la renovació de la Carta Europea de Turisme Sostenible per als propers cinc anys incideix en quatre línies: la gestió (aspecte clau i fonamental per garantir els objectius de la CETS), el producte (orientat a la creació d'experiències significatives i a l'impuls econòmic) el posicionament (que particularitza i distingeix el territori CETS), i la comunicació (per compartir i explicar els objectius). Tot plegat compta amb una relació d'accions compromeses per part dels diversos agents, ja siguin públics o privats.

La gestió

L'estratègia de gestió s'ha orientat a una millor coordinació dels agents implicats, utilitzant la Taula i el Fòrum de Turisme Sostenible, que depenen de la Comissió de Paisatge i la Sostenibilitat, com a òrgan de concertació de les polítiques turístiques de la comarca, fent més efectiva la participació dels ajuntaments. Aquesta gestió ha de permetre perfeccionar la convivència entre l'activitat turística i la població local, i alhora millorar el coneixement dels hàbits dels turistes per poder regular i redistribuir els visitants, tot oferint alternatives d'oci i de visita que evitin les saturacions.

agrícoles respectuoses amb la biodiversitat i l'entorn natural.

Posicionament

En el nou Pla d'Acció de la CETS, la sostenibilitat es considera la base del desenvolupament social i econòmic del Priorat. Per aquesta raó caldrà acreditar la sostenibilitat de les empreses i les activitats donant visibilitat a les pràctiques i les accions sostenibles dels establiments, les activitats i els municipis. En aquesta estratègia es reprèn l'acreditació de les empreses amb el segell d'Europarc.

Comunicació

En darrer terme es presenta l'estratègia de comunicació, que tracta de sensibilitzar i formar per comprendre millor l'entorn social, econòmic, natural i patrimonial de la comarca. La comunicació tindrà dos eixos clars, una comunicació interna sobre els beneficis de la CETS i una comunicació externa sobre la sostenibilitat amb la finalitat d'informar, captar i distribuir als visitants.

De manera creixent, els espais naturals i d'interior generen cada cop més interès entre el públic general, que acudeix en massa i amb un gran desconeixement a visitar aquests llocs molt fràgils. Aquesta circumstància es converteix en una oportunitat, ja que només a partir del coneixement i la comprensió es respecten els paisatges naturals i humans.

El producte

L'estratègia de producte s'ha orientat a la promoció de les activitats turístiques que tenen un major impacte social i un menor impacte ambiental. Es vol fomentar la millora de les infraestructures existents, però sense crear-ne de noves i reduint l'impacte ambiental. El senderisme i la consolidació de la comarca com a zona lliure de contaminació lumínica i acústica serà, en aquest període, un element clau de singularització i diferenciació turística del Priorat i la CETS.

L'altre aspecte fonamental ha de ser la utilització del turisme per a la promoció dels productes locals i les pràctiques

EDITORIAL

Ens cal la suma de tots els esforços

L'any 2015, el Parc Natural de Montsant va iniciar un procés d'adhesió a la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS), que va culminar el dia 7 de desembre de 2016 en un acte al Parlament Europeu amb el lliurament de l'acreditació corresponent vàlida fins al 2020.

Aquesta adhesió a la CETS del Parc i la seva àrea d'influència, tota la comarca del Priorat, va ser l'inici d'una línia de treball conjunta entre els sectors públics i privats de la comarca amb l'objectiu de desenvolupar un model turístic sostenible en consonància amb el territori, el paisatge, els pobles i la gent del Priorat. Durant tot aquest període, s'ha treballat fermament per impulsar aquest model de gestió

La CETS no és possible sense la implicació dels agents, públics i privats

turística del territori i per desenvolupar els compromisos derivats de la pròpia CETS. Aquesta és una tasca ambiciosa que no seria possible sense la implicació de totes les institucions i agents de la comarca involucrats en el turisme.

En determinats temes que s'han anat treballant en aquesta línia, la col·laboració ja ha donat els seus fruits, com és el cas del protocol concertat amb tots els agents per a les marxes cicloturístiques o la implantació d'un gestor estadístic

per a la recollida de dades unificades dels visitants en els punts d'informació de tota la comarca, entre d'altres.

Ara més que mai és quan la CETS necessita del suport de tota la comarca, amb l'objectiu de desenvolupar l'Estratègia i el Pla d'accions 2021-2025 per renovar l'esmentada acreditació. Per donar compliment als compromisos adquirits, la CETS necessita de la participació de tots els agents de la comarca: ajuntaments i institucions, però també restaurants, allotjaments i teixit empresarial.

Ens cal continuar participant activament d'aquest projecte per aconseguir, entre tots, un desenvolupament turístic comarcal adequat.

Les accions més destacades de la CETS fins al 2025

Reactivació econòmica

Pel que fa a la gestió, l'objectiu és que l'Oficina del Paisatge, en col·laboració amb el Parc Natural de Montsant, coordini tots els grups de treball i les iniciatives de la Taula de Turisme Sostenible, fent de mitjancer en les actuacions que incideixen sobre la naturalesa i qualitat del territori. L'Oficina del Paisatge és un òrgan de participació del Consell Comarcal que inclou tots els agents socioeconòmic de la comarca i les administracions competents en matèria de paisatge i sostenibilitat

Un altre compromís rellevant és el de promoure accions per a la reactivació econòmica aprofitant els recursos públics i els nous plans anunciats pel govern. Una reactivació encara més necessària arran de la Covid.

En la línia ja iniciada d'avaluació sobre la capacitat d'acollida i càrrega turística, s'ha formalitzat el compromís de seguir endavant amb l'estudi de freqüentació de Siurana, a la zona del pantà, finançat pel Patronat de Turisme de la Diputació. Altres accions preveuen la millora de l'acollida dels turistes i visitants als municipis, tot ampliant i ordenant els espais d'estacionament.

Productes singulars

Pel que fa al producte, s'impulsen accions orientades a fer uns productes més accessibles i singulars, i que reforcin els valors culturals i paisatgístics. En aquest sentit, destaquen el desenvolupament d'accions vinculades a l'acreditació Des-

tinació Startlight per als pobles de l'entorn de Montsant i Muntanyes de Prades, alhora que es persegueix la declaració de tota la comarca com a zona de protecció lumínica.

La Cartoixa incorpora noves accions per fomentar el patrimoni natural, cultural i espiritual del monument. També es preveuen accions orientades al foment de la mobilitat sostenible, com la millora i senyalització de la xarxa comarcal de camins, per facilitar la descoberta dels valors del paisatge de mosaic d'agricultura de petita escala del Priorat, recollits en la candidatura UNESCO.

Certificació d'empreses

Pel que fa al posicionament, aquest cop sí, caldrà començar amb la certificació de les empreses amb el segell de la CETS. També cal visibilitzar els esforços que han fet i que fan les empreses de serveis turístics de la comarca i els cellers amb activitat enoturística. Es tracta de convertir el Priorat en un referent en sostenibilitat. En aquest sentit, una acció destacada pel que fa al posicionament de la comarca com a exemple d'economia circular, és el projecte (liderat pel Consell Comarcal amb el suport tècnic de VITEC i finançat per la Diputació.) que preveu la transformació de la fracció orgànica i les restes de poda en adob d'alta qualitat.

Comunicació i formació

La CETS es dota d'un Pla de comunicació, que, entre d'altres, preveu un seguit d'accions per al seguiment de l'impacte de la CETS en la comarca i per a la formació i l'acreditació dels punts d'informació i de guiatge. Alhora vol ser una eina per explicar el Priorat de cara enfora.

La pandèmia no ha aturat el procés de participació

El procés de participació per a la renovació de la Carta Europea de Turisme Sostenible (que és un dels fonaments de la CETS) va finalitzar al març amb l'aprovació per part del Fòrum de Turisme Sostenible de l'Estratègia i el Pla d'accions. L'acte va tenir lloc el passat abril a la Morera de Montsant i va comptar amb l'assistència d'una seixantena de persones. Es va presentar la memòria del període 2016-2020, aprovada per unanimitat, i la nova Estratègia i Pla d'accions, que es va aprovar amb tots els vots a favor i dues abstencions.

Aquest procés, que s'ha adaptat a la situació de pandèmia, ha comportat més de 50 reunions (presencials o telemàtiques) amb diversos agents. S'han mantingut reunions amb el sector d'allotjament i amb empreses d'activitats. S'han impulsat trobades entre productors i restauradors. I s'han organitzat jornades específiques, com ara la de presentació de l'estudi de freqüentació del Parc Natural o la dedicada específicament a la senyalització.

Malgrat la Covid, s'han establert les bases per a una major implicació entre els organismes públics i els privats, i s'han assolit els compromisos per millorar aquelles mancances que han quedat pendents en el període anterior, especialment pel que fa a la millora de la gestió turística i la certificació de les empreses.

El procés ha estat liderat pel Grup impulsor de la CETS, que integren representants del Parc Natural de Montsant, el Consell Comarcal del Priorat, l'Oficina del Paisatge, Priorat Enoturisme, l'associació Prioritat i la Fundació Eurecat, a la qual es va encarregar l'assistència tècnica al llarg de tot aquest procés de treball.